Planned Change

De gerichtveranderaar moet vooruit kunnen zien “horizontverruiming”, moet strategisch kunnen denken.Het vermogen bezitten om sociale wetmatigheden van de situatie te kunnen begrijpen “sociaal inzicht”,het vermogen tot inleven in de situatie “sociale sensitiviteit”,het vermogen om te kunnen handelen in de situatie “socialetechniek”. Hierbij het gevoel opzij kunnen zetten, en zuiver rationeel kunnen denken en handelen "planned change". De huidige maatschappelijke orde in Nederland wordt nogal gekenmerkt door fundamentele belangentegenstellingen.Daarin kan slechts wijziging worden gebracht door fundamentele herstructurering van het maatschappelijke systeem,waarvoor veelal een conflictstrategie in een planned change nodig blijkt te zijn om resultaat te kunnen boeken. Zelfbenoemde klokkenluiders zijn vaak personen die zich onheus bejegend voelen en daarna hun gelijk proberen te halen met de diepe vaste overtuiging die er met geen hamer meer is uit te krijgen, dat door alléén aanhouden en steeds opnieuw brieven schrijven aan instanties het eenmaal zal lukken. Omdat ze een tegengewicht moeten vinden voor het verdriet van dit graven in vroegere juridische tragedies proberen dergelijke personen te ontsnappen aan hun pijn door te vluchten in de fantasiewereld van hoop. Ze klampen alles in hun omgeving aan -die niet naar ze wil luisteren- in hun vaste overtuiging als ze maar hun gelijk zullen krijgen,, behalve hun mensenrechten.Er volgt daarna een geestelijk proces waar die personen slechts nog maar door één ding worden bezig gehouden. Sommigen onder hen krijgen ook nog de ziekelijke neiging alles wat er plaats vindt in de samenleving in verbinding te brengen met zichzelf en zichzelf daarbij een centrale positie toe te kennen. Omdat ze hun leven vaak al zijn gaan zien als een aaneenschakeling van teleurstellingen en verraad door gezaghebbende instanties hebben ze een soort “zesde” zintuig ontwikkeld voor situaties waarin aan hun verlangens en behoeften niet wordt voldaan.Die voorstelling van zaken dwingt hen voortdurend te streven naar een groter inzicht in zichzelf waardoor ze zichzelf als klokkenluider van misstanden, gaan zien, zaken waar de meesten in de samenleving nog geen weet van hebben. Dikwijls voelen ze de behoefte zich zogenaamd te specialiseren op een bepaald gebied en vergaren ze een volledige bibliotheek over het door hen gekozen onderwerp. Krijgen na verloop van tijd het stempel van querelantenwaan (ICD-code F60.0) aangemeten omdat de instantie waartegen ze klagen -vaak de overheid- ze na verloop van tijd als lastpost begint te ervaren wanneer hun onderwerpen steeds dieper in de corruptie van de overheid graven,of erger de overheid laat ze ontoerekeningsvatbaar verklaren en opsluiten. Door voortdurend juridische geschillen van het verleden uit te pluizen vereenzelvigen ze zich met de rol van slachtoffer en verspillen ze hun niet geringe energie. Ze worden heen en weer geslingerd tussen tragedie en fantasie en daarom valt het hen niet makkelijk te leven in realiteit van de echte wereld van vandaag die juist alleen over geld,oorlogen en macht gaat. Zeker niet over recht kunnen behalen of mensenrechten.

IFUD of Human Rights

Hoe houden we psychopaten en narcisten weg van de macht?

Gepubliceerd: 26-04-2021

Een pleidooi voor psychologische screening van potentiële leiders

Een van de grootste problemen van de mensheid is dat mensen die machtsposities bekleden vaak niet in staat zijn om op een verantwoorde manier macht te gebruiken. In het verleden was dit vooral te wijten aan systemen van erfopvolging, waardoor de terecht kwam bij koningen, edellieden en anderen, die vaak niet de intellectuele of morele capaciteit hadden om hun macht goed te gebruiken. Maar in recentere tijden lijkt het erop dat macht meedogenloze en narcistische mensen aantrekt met meer dan eens gebrek aan empathie en geweten.

Dit artikel is een vertaling van 'How to stop psychopaths and narcissists from winning positions of power', van Steve Taylor, eerder deze maand gepubliceerd in The Conversation.

In de psychologie is er een concept van een 'donkere triade' van kwaadaardige persoonlijkheidskenmerken: psychopathie, narcisme en machiavellisme. Deze eigenschappen worden samen bestudeerd omdat ze elkaar bijna altijd overlappen en combineren. Als iemand psychopathische eigenschappen heeft, neigt hij (of zij) ook naar narcisme en machiavellisme.

Mensen met deze persoonlijkheden zijn niet in staat de gevoelens van andere mensen niet voelen of kunnen de wereld niet vanuit een ander perspectief dan hun eigen perspectief zien. Ze hebben geen geweten of

schuldgevoel om te voorkomen dat ze zich immoreel gedragen. Ze voelen zich superieur en vinden het leuk om andere mensen te manipuleren en te controleren. Tegelijkertijd moeten ze zich gerespecteerd en bewonderd voelen en graag in het middelpunt van de belangstelling staan.

Er is veel bewijs dat mensen met een donkere-triade-persoonlijkheid zich aangetrokken voelen tot de zakelijke en politieke wereld. Onderzoek toont bijvoorbeeld aan dat mensen met narcistische en psychopathische trekken een sterk verlangen hebben naar dominantie en onevenredig vaak vóórkomen in leidinggevende posities.

Sociale roofdieren

Zoals de psychologen Niklas Steffens en Alexander Haslam het verwoordden, "als motten tot een vlam, kunnen narcisten van nature aangetrokken worden tot posities van macht en invloed." Of zoals de psycholoog Robert Hare over psychopaten schrijft, ze "zijn sociale roofdieren en zoals alle roofdieren zoeken ze naar voedsel. Waar je macht, prestige en geld vindt, vindt je hen ook."

De meest kwaadaardige leiders van de 20e eeuw, zoals Stalin, Hitler, Mao Zedong, Pol Pot, Saddam Hoessein en kolonel Kaddafi, hadden duidelijk ernstige donkere-triade-trekken. Ze werden geen

leiders vanwege hun bekwaamheid of intelligentie, maar gewoon omdat ze een enorm verlangen naar macht hadden en ongelooflijk meedogenloos en wreed waren in hun streven daar die macht te bereiken.

Veel hedendaagse politici lijken ook psychopathische en narcistische trekken te hebben. Het is gemakkelijk om zulke leiders te herkennen, omdat ze altijd autoritair zijn en een hardlijnig beleid volgen. Ze proberen de democratie te ondermijnen, de persvrijheid te verminderen en afwijkende meningen de kop in te drukken. Ze zijn geobsedeerd door

nationaal prestige en vervolgen vaak minderheidsgroepen. En ze zijn altijd corrupt en missen morele principes.

Narcisten en sociopaten

In democratische landen zoals het VK en de VS zou je kunnen stellen dat de kans kleiner is dat psychopathische mensen leiders worden. Maar er is nog steeds een ernstig probleem met zeer narcistische, meedogenloze en niet-empathische mensen die macht verwerven. Dit blijkt duidelijk uit het presidentschap van Donald Trump.

Zoals veel professionals in de geestelijke gezondheidszorg, meende de nicht van de president, Mary Trump, een klinisch psycholoog, dat Trump lijdt aan een reeks persoonlijkheidsstoornissen. Ze suggereerde dat zijn belangrijkste probleem zijn ernstige narcisme was, maar ook dat hij ”voldoet aan de criteria voor antisociale persoonlijkheidsstoornis, die in zijn ernstige vorm algemeen als sociopathie wordt beschouwd”.

In de loop van de tijd, nadat verstandige en verantwoordelijke mensen zijn regering verlieten, trok Trump anderen met vergelijkbare persoonlijkheidskenmerken naar zich toe. Op deze manier werd zijn regime wat de Poolse psycholoog Andrew Lobacewski een ’pathocratie’ noemde - een regering bestaande uit mensen met persoonlijkheidsstoornissen. Ook in het Verenigd Koninkrijk is er een trend dat vooraanstaande politici tekenen van narcisme, meedogenloosheid en een gebrek aan empathie vertonen. Ook dit suggereert een beweging naar pathocratie.

De essentie van het probleem is dat hardvochtige mensen met weinig empathie tot macht worden aangetrokken, terwijl empathische en verantwoordelijke mensen (die ideale leiders zouden zijn) geen of minder verlangen hebben naar dominantie. Ze geven er meestal de voorkeur aan om gelijkwaardig te blijven, in interactie met andere mensen. Hierdoor blijven machtsposities vrij voor de verkeerde mensen.

Wat kan er worden gedaan?

Net als anderen die het probleem van ”bedrijfspsychopathie” bestudeerden, heeft de Australische psycholoog Clive Boddy voorgesteld dat bedrijven leidinggevende kandidaten moeten screenen op psychopathie. Naar mijn mening zouden we in de politiek iets soortgelijks moeten doen. Elke regering (en inderdaad elke organisatie) zou psychologen in dienst moeten nemen om potentiële leiders te beoordelen en hun geschiktheid voor macht vast te stellen.

Persoonlijkheidstests hebben misschien niet veel zin, omdat donkere- triade-persoonlijkheden manipulatief en oneerlijk zijn. Maar er kunnen andere beoordelingen worden gebruikt. Het wordt algemeen aanvaard dat er in de kindertijd tekenen zijn van donkere-triade-eigenschappen, zoals ongevoeligheid en wreedheid en een gebrek aan empathie, schuldgevoel en emotie. Dus psychologen konden de levensgeschiedenis van de kandidaat onderzoeken en eerdere supervisors en collega’s

interviewen. Ze konden ook praten met vroegere kennissen, voormalige leraren of docenten van de universiteit.

Sommigen zullen misschien vinden dat dit te veel macht zal geven aan psychologen, die in feite kingmakers zouden worden - en misschien zelf kwetsbaar zouden worden voor corruptie. Hoewel dit waar is, verdient het zeker de voorkeur boven de huidige situatie, waarin niets mensen met narcistische en psychopathische eigenschappen ervan weerhoudt om macht te krijgen en vervolgens hun macht kwaadaardig te gebruiken.

Bron: Steve Taylor in The Conversation (vert. GGZ Totaal)

ICD-database
https://icd.who.int/browse10/2019/en#/F60.0